

Bayer Zsolt: Ember

2011 szeptember 09. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

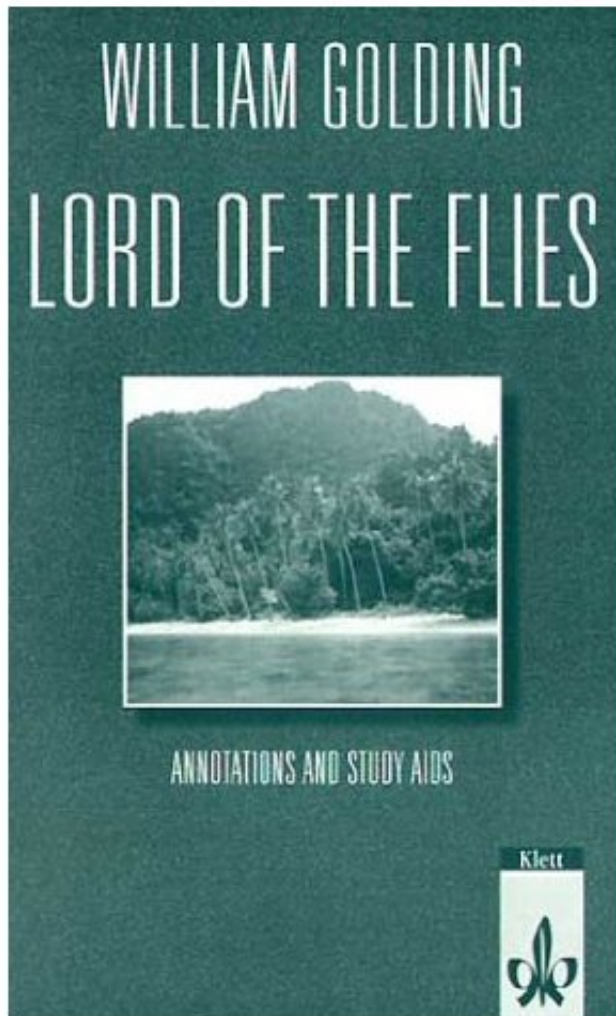
Még nincs értékelve

Mérték

„...Egyenként szedték ki a pihéket a melléből, és figyelték, amint a titokzatos madár szemében a fájdalom színes tüzei egymás után kigyúlnak. Aztán drótokkal csavarták körül a szárnyának a tövét, a lábait, a csőrét, és így kipeckelve sokáig szótlánul bámulták. ...”

„..Arról beszéltek, hogy a madár tulajdonképpen csak egy ház, ahová a Kín beköltözött és ott lakik, míg csak a

baglyot meg nem ölik. De hol lakik, minden valószínűség szerint a fejében. Aztán elhatározták, hogy éjjelre otthagyják, mert úgy izgalmas és szép lesz az ágybafekvés. Valóban, izgatottan vetkőztek le és azután csak arra hallgattak, hogy a padlásról jön-e valami nesz. Úgy érezték, hogy valami feszes ruganyosság szállja meg a tagjaikat, mintha a lekötözött, vonagló állat hiába pazarlott ereje feléjük, rájuk suhanna. Így aludtak el...”

„...A csörömpölés nagy, szörnyű erős volt, olyan erős, mintha egy csomó üvegpoharat ládába csomagolva dobtak volna le valami emeletes ház ablakából. Witmanné megmozdult és megfordult, azután felkényökölve kinyitotta a szemeit. Az arca bosszúságot és csökönys haragot fejezett ki, de szóhoz nem jutott Witmanné, mert az öregebbik Witman fiú odaugrott az ágyhoz, és késével a mellébe dőött. Az asszony lehanyatlott, és a jobb kezével a levegőbe hadonászott. A kisebbik már akkor az ágyon volt, és lefogta a lábait. A nagyobbik kihúzta a véres kést az anyja melléből és még egyszer bedöfte. Nem volt reá szükség, mert már halott volt. A melléből a vér lassan patakozott benn a paplán alatt...”

Igen. A Witman fiúk? Csáth Géza Anyagyilkosságából. S tényleg, mi más juthatna az ember eszébe a hajdúnánási gyerekgyilkosság után? Hát a Witman fiúk...

S még a Legyek ura talán. Golding félelmetes parabolája. Ralph és Röfi a szigeten. A lakatlan szigeten, ahol lehullik a civilizáció máza, és Ralph kiadja a hajtóvadászati parancsot Röfi után. S vajon miféle civilizáció az, amelyik ennyire könnyedén hullik le, válik semmivé? Ez Golding kérdése.

S mi a mi kérdésünk? Van kérdésünk egyáltalán? Vagy áttoljuk az egészet a kérdéstelenség mezejére, az „ezek is cigányok voltak” megkönnyebbülésének mocsarába. Hát persze... Cigányok voltak. S a társadalom közös tapasztalata látszólag megóv bennünket a nehéz kérdésektől. Igen ám, de mit kezdünk akkor a két kaposvári kamasszal, akik ugyanígy, ugyanezzel a tervszerűséggel, jeges hidegvérrel ölték meg társukat? Ők középosztálybéli magyarok voltak. A „mi” fiaink. Az igazi Witman fiúk. Ez a két hajdúnánási inkább barbár. De nem a móríci barbárok, valami ősb, valami mélyebb, valami atavisztikusabb barbárság az övék.

Erre gondol az ember.

S tényleg: mi az ember? Azt a marxi elmebajt, miszerint a munka emelt ki bennünket az állatvilágból, felejtsük el végre. Mi az ember? Felegyenesedett testtartás? Két lábra állás? Szembe fordítható hüvelykujj? 1500-1600 köbcéntiméternyi agytérfogat? Eszközhasználat? Beszédképesség?

Igen. Ez mind. Ez is mind. A Homo heidelbergensis és a cro-magnoni ember már ilyen volt. Éppen, mint a két Homo kaposvariensis, a két Homo hajdunasiensis, a sok Homo enyingiensi, Homo olaszliszkanensis – mind. Csupa szembefordítható hüvelyk. Csupa két lábra állás.

A civilizációs máz nincsen már sehol. Eltűnt, lemállott, szétporladt. A tüzet még ismerik. Meg a hús kését. A ragadozás vérszagát. Az ölés felszabadító borzalmát. Ők a túlélők. Nem bénítja őket semmi megfontolás. Fel fognak nőni. Csupa atavisztikus barbár, csupa Witman fiú. Fel fognak nőni, övék lesz a sziget. Lesz hajtóvadászat. Mi pedig, megannyi Röfi, majd menekülünk, s szorítjuk mocskos kis öklünkben a széttört szemüvegünket...
Bayer Zsolt, magyarhirlap.hu

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

MAGYAR MŰVELŐSÉG
KÖNYVTÁRSZÁRA

Ajánló